

Haandværkets Bedligholdelse her i Landet, maa komme til en klar Indsigt af, at der allerede nu staar en betydelig Konkurrence aaben. Disse Oplysninger findes i Tillæg B. til Folkethingstidenden for sidste Samling lige i Slutningen af Bogen, og der leveres en hel Tabel over forskelligt vigtigt Smeder-Bygningsarbejde, hvor den danske Smederpris er anført og den svenske Indførselspris med Tillæg af Fragt og den nugældende Told ligeledes er anført; deraf vil det ses, at selv med den nuværende højere Told er den svenske Pris paa de fabrikmæssig tilvirkede Varer i Sverrig saameget billigere, at det er aldeles klart, at der allerede nu er en overordenlig stærk Konkurrence tilfede; men naar Tolden, saaledes som af Regjeringen er foreslaaet, og som det ogsaa blev ønsket af enkelte Medlemmer af Udvalget ifjor, endnu betydeligere nedsættes, naar den blev nedsat til en tredie Del, som her Regjeringen har sagt, saa vil Prisen for vort Haandværk blive endnu overordenlig trykket. Jeg skal kun nævne et Par enkelte af disse Sætter. Der er her oplyst, at en Karm og Dør med 4 Fyldinger af Tyrretra skulde koste 6 Rd. 48 St., og jeg har forhørt mig i Narets Løb hos forskellige Smedere og erfaret, at dette var en ganske rimelig Pris efter vore Forhold, og at i Virkeligheden en Smeder ikke under den nuværende Arbejds lønning og den nuværende Arbejdsmaade her i Landet kunde arbejde saaledes, at han kunde i nogenstomhelst væsentlig Grad nedsætte denne Pris. Denne Pris for en Fabrikpris, indført fra Sverrig, med Fragt hertil af 3 Rd. 66 St., plus den nuværende Told, 2 Rd. 33 St., hvilket ialt udgjør 6 Rd. 3 St. Følgen deraf er, at den nuværende Told alligevel saa lidt beskytter, at der nu er en Forskel af omtrent 3 Mk. til Fordel for det svenske Fabrikat; men naar denne Told nu blev sat ned fra 2 Rd. 33 St. til 75 St. saa er Forskellen en saadan, at Prisen vel omtrent kun bliver 60 eller nogle og 60 pCt. af hvad Prisen er her. Det gaar i den Grad vidt, at man fabrikmæssig paa Reproduktionsstedet i Sverige arbejder i alle Slags Smedervarer, selv af saadanne mindre Ting, som jeg eksempelvis skal nævne: For et Tegnebræt af Tyr er Smederprisen her den vistnok ingenlunde overdrevene 64 β ; men det tilvirktes derovre fabrikmæssig med Tillæg af Fragt hertil for 16 St., og det kan altsaa med en Told som den nuværende af 12 St. leveres for 28 St. Det finder man alligevel er for megen Beskyttelse og foreslaar Tolden sat ned

til 4 St., hvoraf Følgen vil blive, at Prisen her kun bliver 20 St. Jeg har her kun taget et Par enkelte, som det synes mig i Tal for det mundtlige Foredrag tydelige Exempler; men jeg kunde læse den hele Række op, hvilket aabenbart vilde forstrække de ærede Medlemmer. Hvad der gjælder om Smederarbejde, vil jeg efter min Formening i mangfoldige af de andre Haandværk, om end maaste i noget mindre Grad, ligeledes komme til Anvendelse. Man vil gjennem de Sætter, der her ere foreslaaede for Strædearbejde, for Skomagearbejde og for forskelligt andet Haandværksarbejde, komme til den Erkjendelse, at medens der allerede nu indføres fra Udlandet ikke ubetydelige Kvantiteter af fremmede Varer efter de nuværende Toldsætter, og at der i alt Fald viser sig en Konkurrence indenlands af ikke lidet Betydning, saa vil man, dersom man pludselig gaar videre i denne Nedsættelse af Beskyttelsen, komme til at virke nedbrydende og ødelæggende paa vort Haandværk. Jeg skal ikke dvæle ved Fabrikernes Stilling, fordi det her stiller sig meget analogt, men man naturligvis maa indrømme, at lige store Bedrifter lettere kunne ved deres betydeligere Kapitalkraft og gjennem den store Massetilvirkning, de udøve, modstaa Konkurrencen. Nu vil der blive spurgt: Men hvad er da Meningen? Skulle vi da betale saa meget Mere for de Frembringelser, som Haandværkeren leverer, i Stedet for at lade dem komme billigere ind fra Udlandet? Dertil vil jeg svare, at vel kan det siges, at taget aldeles rent Statsøkonomisk, idet vi gaa ud fra den Tanke alene, at det, som det kommer an paa her i Landet, er blot og bart at formere vor Statsformue, om jeg saa maa kalde den, vor Formue tilfamentaget for alle Individer her i Landet, saa vilde det være sandt, at man maatte sige: Ja, lad dem gaa til Grunde, som ikke kunne fortjene, og lad nye, der kunne arbejde under de nye Forhold, komme, og lad os, der skulle betale for Arbejdet, faae det saa billigt som muligt, give saa faa Penge ud som muligt og tage saa mange Penge ind for vore Udførselsprodukter, som muligt! Men saa rigtig denne Sætning er, taget rent statsøkonomisk, taget rent mathematisk, som Beregning for, hvad der af Penges Værd kommer ind i Landet, og hvad der gaar ud, saa betragter jeg det ikke som det, der fra et politisk Standpunkt væsentligst bør tilstræbes og komme i Betragtning. Jeg ser ogsaa noget paa, at en stor Del af den nuværende Befolkning ikke rives vilkaarlig ud af sit hidtilværende Livserhverv. Hvorvel man vil sige, at det, statsøkonomisk taget, kan være rigtigt, at jo mere man lader de forskellige